

مولد: سیراز

زاک العلی: خواب سفس الدین محمد بن بجاء الدین سیرازی

سبک نوستانی: سبک عراقی

زمینه کاری: شعر - فلسفه - عرفان

تخلص: حافظ

لقب: سفس الدین

صلیت: ایرانی

دلایل سنی: غزل سرای پارسی

دوره حکومت: شاه سنج ابوالفتح

متولد: سیراز

سال تولد: درباره سال تولد اختلاف است ولی به طور یقین اوایل قرن هشتم

وفات: ۷۹۱ تا ۷۹۲

الا یا ایها السامع! اذیر کاساً و ناولاً... دعوت اسلام نمود اول ولی اقتصاد سال ۷۱۰ (۱۳۰)

محمد سیرازی متخلص به حافظه به اتفاق همه شرح حال نویسان لقب اعلی وی سفس الدین است که بعد از متخلص

وفات او اهل ذوق و عرفان وی را به القاب: بلبل سیراز - لسان الفیض - فواجب عرفان - فواجب سیراز - لسان العرفان

خواننده و ستوده اند که یکی از پررنگترین شاعران ایران و جهان است. تا آید پیش بجاء الدین می باشد که بازرگانی

می کرده و مادرش اهل گاندون سیراز بوده. درباره تاریخ تولد وی اختلاف است ولی به طور یقین اوایل قرن

هشتم بوده. بعد از مرگ پدر برادران که هر کدام بزرگتر از او بودند به سومی روانه شدند و سفس الدین با مادرش در

سیراز ماند و روزگار آنها در تنگی دست می گذشت. حافظه همین که به سن نوجوانی رسید در نانوائی به خمیرگیری مشغول

شد تا آنکه بدلیل عشق به تحصیل لغات به مکتبی که در حوالی نانوائی بود رفت و خواب مقداری از ادب فراغت

را در آنجا مشغول تحصیل می شد و از مرد روزانه خود مبلغی را بعنوان تعلیم به استاد می داد تا عاقبت قرآن را با چهارده

روایت آن کمزیر کرده و دارای معلومات گردیده عسقت سرد به فریاد و در خود به سان حافظه قرآن زرنجوانی در چهارده روایت

حافظ درون مدرسه و خانقاه راجعت ایصال به مطلوب نیافت، به فریاد که هنا میخانه معرفت است

روی آورد یعنی هنا جایی که بنیاد خود فواهی و خود بینی را ویران می کند و با تخریب ظاهر، سری باطن را آباد

می سازد و انسان حقیقت جو را از بند تقلید می رهاند و به مقام رنی و وارستگی می رساند.

- حافظ در زمان شاه سینج جمال الدین ابوالسحاق که در فارسی حکومت می کرد بوده سینج ابوالسحاق که از ذوق

ادبی بهره مند بود لاجرم حافظ را نیز گرامی سعد و جانب او را عزیز داشت و به نکده از مهدوم حافظ واقع شد

- در استخار حافظ به ساخت نبات برمی خوریم که در باره عشق با او است چنانکه گویند بعد از مدتی او را به عقد خود

در آورد و روزگار با محبوب خود می گذراند و از او سری بنیاد آمده حافظ در سن ۳۸ سالگی از فقدان محبوب

خود می اللهم و بار دیگر زمانه نامهربانی خود را به او نمایان می سازد و ایثار مرگ فرزندش می بایسد که آن را با سوز

در سعد زینب گفته است. ← دلا دیری که آن فرزانه فرزند چه دید اندر خم این طاق زینب
بجای لوح سبیین در کنارش فلاک بر سر نوادش لوح سبیین

دیوان حافظ یک دیوان عرفانی است. بسیتر شعرها او غزل است که به غزلیات حافظ شعر دارد حافظ

را حیره است ترین غزل سری زبان فارسی دانسته اند.

غزل ها حافظ مفهوم لطیف ترین اندیشه ها عرفانی است که در کالبد الذات روان و سینوا با حسن تألیف،

فضاحت، بلاغت تفاک، دلوه فان یافته است.

به گونه‌ای که در سیره غزلسرای عرفانی از همدی معاصران و یسینیان، گوئی بیسی بوده و سبک عراقی را

در غزل سرودن به ادج کمال رسانده است.

- استناد از تبیه، استعاره، ایچاک و مرآت نظیر، در گفتار حافظ قدرت خیال انگیزی وی را آشکارا سازد

- حافظ دیگر محسنات لفظی و معنوی را نیز به مقتضای حال بنا کرده و صیقل استادانه به صنفتی پرداخته

است که هیچ‌گاه زنگار تلف آینه تابناک کنج وی را تیره نپسازد.

← از ویژگی‌های طرز کنج حافظ، ایلی آنگه جی برده کنج می گوید و عقیده خود را در باب هر چیز باهر کسی به

صراحت بیان می کند و از ریا بیزاره.

دیوان حافظ شامل حدود ۵۵۰۰ غزل، مثنوی، قصیده، قطعه و تعدادی رباعی است.

- حافظ یکی از سخنوران نامی جهان است. در قرن هجدهم و نوزدهم اشعار او به زبان اروپایی ترجمه شد و

نام او به عنوان ادبی جهان غرب راه یافت

- کلام خواب زیبا دل است و لاجرم بر دل می نشیند و هر صلابت ذوقی را به وجد می آورد این است که

از دربار فال گزینش بادینان حافظ در میان پارسی زبانان رسمی شده است.

شاعر برآوازه ایران سرانجام در سال ۷۹۱-۷۹۲ دکترا را از لیگ لغت و به دربار محسنی سنانته.

آرامگاه او در حافظیه شیراز زیارتگاه صاحب نظران و عاشقان شعر و ادب پارسی است.

هر ساله در تاریخ ۲۰ مهر مراسم بزرگداشت حافظ در محل آرامگاه او در شیراز برگزار می شود.

- اسکناس هزار ریالی از سال ۱۳۶۱ ه.ش تا ۱۳۵۸ شمسی از آرامگاه حافظ چاپ و نشر می شود.

سکه دو پنج ریالی بزرگ ایران از سال ۱۳۷۱ ه.ش تا ۱۳۷۸ به نفسی از آرامگاه حافظ آراسته شده.

✧ پایان ✧

منابع: زندگی نامه شاعران ایران
تألیف وگردآوری: لیلی مصطفی

مقدمه دیوان حافظ

للبانگ سربندی

مولفان: محمد تقی آذرینا و ...

هر دوری بر سرایت ای اجتنابی